

LAUSUNNON ANTAMINEN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA KUNTALAIKSI

kunnanhallitus 9.6.2014 § 202

Valtiovarainministeriö pyytää seuraavan sisältöisellä kirjeellään VM065:00/2012 lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta kuntalaiksi:

"Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoinut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuoriso-valtuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisoitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnan-hallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi-menettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio.fi.”

EHDOTUS

Kunnanhallitus antaa oheismateriaalin mukaisen lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta valtiovarainministeriölle.

PÄÄTÖS

Hyväksyttiin.

Eveliina Talka

Yleishallinto / Kunnanjohtaja Sami Baas

9.6.2014

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
Kirjaamo
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö VM065:00/2012

Pellon kunnan lausunto hallituksen esitysluonnokseen uudeksi kuntalaiksi

Pellon kunnanhallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kuntalain uudistusprosessissa.

Pellon kunnanhallitus toteaa, että valitettavasti myös kuntalain uudistamisen taustalla näyttää selkeästi vaikuttavan hallituksen pyrkimys vauhdittaa kuntaliitoksia. Tämä ilmenee lähtötiedoista sekä kunnan ja valtion välistä suhdetta kuvaavasta osiosta.

12 §

Suunnitellun kuntatalousohjelman arvioinnissa käytettäviä kriteerejä ei ole avattu. Lisäksi samassa yhteydessä sementoidaan Suomen Kuntaliiton asema kuntien edustajana, joka on näkemyksemme mukaan vastoin kunnallista itsehallintoa. Lainvalmistelussa näkyy siten tässä vaiheessa Suomen Kuntaliiton vahva rooli, sekä pyrkimys käyttää kuntalakia oman asemansa vahvistamiseen. Suomen Kuntaliiton kannalta tälle on tietenkin tarvetta, koska sen toiminta keskuskuntien aseman vahvistajana on aiheuttanut kuntakentällä paljon pahennusta. Pellon kunta huomauttaa, että maakuntien liitojakaan ei lakiluonnoksessa ole mainittu nimeltä, joten tällaista tarvetta ei pitäisi myöskään olla Suomen Kuntaliiton mainitsemiselle.

16 §

Valtuuston toimintaa koskevassa osiossa, ja tarkemmin tilapäisen valiokunnan perustamista koskevassa osiossa on epätarkkuutta. Vireille tulon jälkeen olisi laissa syytä kirjata, että valtuusto voi tilapäisen valiokunnan perustaa, tai olla perustamatta. Tällä tavoin tulevaisuudessa välttyttäisiin nykyiseltä tulkinnanvaraiselta tilanteelta, joka ei myöskään korjaannu uudessa lakiehdotuksessa.

15 §

Pellon kunnanhallituksen mielestä valtuustokauden muuttamiselle ei ole tarvetta. Nykyinen valtuustokausi, joka alkaa vuoden alusta, palvelee

Yleishallinto / Kunnanjohtaja Sami Baas

9.6.2014

kuntataloutta parhaiten. Tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä valtuutetut saavat kesäkuuhun mennessä hyvän käsityksen edellisestä vuodesta, sekä pystyvät siinä yhteydessä perehtymään taloudellisen tilanteen rakentumiseen. Näin ollen valtuutetut voivat tehdä talouden sopeuttamista vahvalta pohjalta kesäkuusta alkaen, joten valtuustokauden siirrolle ei ole mitään järkevää syytä.

5 luku

Uutena velvollisuutena kunnille on järjestetty velvollisuus järjestää nuorisovaltuusto. Pyrkimys lisätä nuorten kiinnostusta kunnallishallintoa kohtaan on hyvä, mutta tämän toimivuudesta voidaan olla erimieltä, kun todelliset vaikutusmahdollisuudet voivat siitä huolimatta jäädä vähäisiksi. Pellon kunnanhallituksen mielestä parempi olisi laskea äänestys-oikeuden ikäraja esimerkiksi 17 vuoteen, mutta vähintään kuitenkin niin että kaikilla vaalien järjestämisvuonna 18 vuotta täyttävillä on oikeus äänestää kunnallisvaaleissa. Norjassa pohditaan kunnallisvaalien kohdalla tällä hetkellä äänestys-iän laskemista 16 vuoteen.

Pellon kunnanhallitus ilmaisee huolensa myös osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi kaavailtujen toimenpiteiden aiheuttamasta päällekkäisen tiedon taltioimisesta. Monet valmisteluasiakirjat pohjautuvat yleensä jonkun muun tahon tuottamaan aineistoon, ja ovat jo muutoinkin hyvin usein julkisia ja saatavilla. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on arvo sinänsä, mutta päällekkäisen tiedon tallentaminen ja saatavilla pitäminen ei ole julkisentalouden kannalta järkevää. Lainsäädäntövalmistelussa tulee Pellon kunnanhallituksen mielestä huomioida tulevien sukupolvien paremmat kyvyt hakea tietoa julkisista verkoista ja sen eri lähteistä, ja siten pidättäytyä säätelemästä liian yksityiskohtaisesti tiedon tallentamisesta ja asiakirjojen saatavuudesta.

Suurimpana haasteena osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseen Pellon kunnanhallitus näkee syrjäseutujen puutteelliset laajakaistayhteydet. Ennen kuin nämä asiat on saatu kuntoon valtakunnan tasolla, ei ole syytä säädellä sellaisia velvoitteita joilla ei ole välttämättä merkitystä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen.

43 §

Pellon kunnanhallituksen mielestä johtajasopimusten laatimisen vaatimus on hyvä asia. Niissä tulisi kuitenkin sopia myös erokorvauksista. Tämä on yksityisellä puolella ihan normaali ja toimiva käytäntö, joka tulisi ulottaa myös julkiselle sektorille. Näin toimimalla pitkistä ja organisaatiota uuvuttavista eroprosesseista päästäisiin lähestulkoon kokonaan eroon, jolloin organisaatiot voisivat keskittyä niiden perustehtävään eli kuntalaisten palvelemiseen.

Yleishallinto / Kunnanjohtaja Sami Baas

9.6.2014

119 § , 120§

Lopuksi Pellon kunnanhallitus toteaa, että kuntayhtymiä koskevat uudistukset ovat lähtökohtaisesti hyviä. Kuntayhtymien osalta olisi alijäämän kattamisvelvollisuudessa ja arviointimenettelyssä jotenkin huomioitava se, että ne tulisi tehdä nykyisen tulorahoituksen perusteella. Näin toimimalla kuntayhtymät joutuisivat aidosti esittämään ratkaisuvaihtoehtoja, kun jäsenkuntien maksuosuuden korottaminen ei olisi reaalin vaihtoehto.

PELLON KUNNANHALLITUS

Risto Kuusijärvi
Kunnanhallituksen pj.

Sami Baas
Kunnanjohtaja